

"חסנון פריס"
מאזני את
הרוחיים

במד"ה

מדיניות

דאגות דאג

"אין כל אמת בהשערות כאילו דחה מר האמרשילד את ביקורו בישראל מסאת חשש מפני התנשנות טרוריסטית, הודיע דובר או"ם. עורכי-הלילה בתל-אביב, שקיבלו מברק זה, הרימו את גבות-עיניהם. הם לא שמעו מילה על כל חשש כזה לפני כן. היתה זאת הכחשה ללא ידיעה קודמת.

אולם בירושלים היו כמה אנשים שידעו למה הכוונה. שבועיים לפני כן התלונן דאג האמרשילד שלא הוזמן לישראל. ביגיי ענה על כך בהודעה צוננת שערי הארץ פתוחים בפני המזכיר הכללי של או"ם, שאינו זקוק לשום הומנה מיוחדת.

רצח בירושלים. או גילה האמרשילד את דאגותיו. הודיע הוא לממשלת ישראל: ידוע לו היטב שהוא יכול לבוא לישראל כאחת נפשו. אולם רק אם יקבל הומנה רשמית מטעם ממשלת ישראל, יהיה פרוש הדבר כי הממשלה מקבלת על עצמה אחריות רשמית לשלמו ולבטחונו. אחרי מסע-ההש-מעה הקיצוני שהתנהל נגדו בעתונות ישראל, אין הוא יכול לבוא לישראל בלי זה.

האמרשילד, שבדי ואריסטוקראט, לא היה חייב להרחיב על הדיבור על אשר קרה לשבדי ולאריסטוקראט אחר, שבא לישראל בשליחות האו"ם: הרוון פולקה ברנאדוט, שנרצח בישראל על-ידי מחתרת, אשר אנשיה לא הועמדו עד היום לדין על-ידי מוסדות הבטחון של ישראל.

ממשלת ישראל הבינה את הרמז, והזינה את האמרשילד רשמית. היא קיבלה על עצ-מה את האחריות לבטחונו, אך לא את האחר-יות לדעותיו. ההומנה כללה תנאי מפורש שישראל לא תדון עם המזכיר הכללי על הצבת כוח האו"ם בצד הישראלי של הגבול, באזור עזה ובניצנה.

מר או"ם — שמו"ם. שנאתו של ה-שבדי קרה-הכעיה לעתונות הישראלית מצאה לה ביטוי מוחשי בבואו: העתונאים נסגרו באולם צדדי של שדה-התעופה. לאיש מהם לא הורשה לגשת אל המזכיר. הוא עלה ירר-שלימה, התראה עם ביגיי תחת ארבע עינים. עינים אלה לא הביטו זו בזו בידידות רבה.

האיש משטקהולם והאיש מפלונסק מעולם לא היו מסוגלים להעריך זה את זה. קשה לתאר שני טיפוסים מרוחקים יותר ברמה האינטלקטואלית, בהופעה החיצונית ובאופי. אחרי מיבצע סיני, שהאמרשילד ראה בו תקיעת סכין בגבו והפרת הבטחות אישיות של ביגיי, הוחרפו היחסים בין המזכיר («או"ם-שמו"ם» בפי ביגיי) לבין ראש-המ-שלה («משקר» בפי האמרשילד) עוד יותר.

המזכיר כיבד את התנאי ולא דיבר על ה-גבולות. הוא ביטא את דעתו הישנה כי עמי-דתה של מצרים כיום אינה כוללת «לוח-מות». הוא גם הודיע במפורש שלא בא ל-תרוך בין שתי המדינות. לכן ריחפה מעל למשא-מתן השאלה האילמת: בשביל מה בא?

סיכוב שלישי. תשובה אחת היתה נעוצה בהרגשה ההולכת ומתפשטת בחוגי האו"ם וגם בבירות העולם, כאילו ירח-הדבש הישראלי-צרפתי אינו מבטא רק אהבה ה-דדית, אלא גם תוכניות נוספות נגד מצרים. חוגים אלה סבורים כי צרפת וישראל לא אמרו עדיין את מילתן המוויינת האחרונה — כי לא גי מולה ולא ביגיי רוצים לסיים את הפרשה הצבאית נגד מצרים בסימן של אי-הצלחה (ראה לעיל).

שורש הסיכוב השלישי גלוי לעין — מצרים לא הכירה בזכות ישראל לשייט חופ-שי בתעלה, דבר הגושא בחובו עילה להת-ערבות מוויינת נוספת, אם מישוה ירצה בכך. האמרשילד, הקרוב לדעה זו, בא ל-משש אישית את הדופק, לבדוק מה המצב.

רק על רקע זה יש משמעות להודעתו של האמרשילד, אחרי חזרו לאמריקה, שהוא מרוצה מתוצאת ביקורו. מאחר ששום דבר לא הושג, יש להניח כי מזכיר האו"ם שוכי-נע שביגיי אינו יוזם סיכוב שלישי קרוב.

למרות שפרסומי מנגנון-החושך טענו השבוע כאילו היו לו סוכנים גם במחתרת זו — דבר המעורר שאלות חמורות גם לגבי רשד זה.

אירופה 1957

רוק-ני-רול וקומוניזם מתח

משני עב

מאת אורי אבנרי -

צ עקה חדה עצרה אותי מלכת. פניתי אחורה. על הכביש, בצד השני של הרחוב, שכב אדם ליד אופניו. מאחוריו עמדה המכונית שדרסה אותו. נראה שהאיש בא מרחוב הפאזאנים, והתנגש במכונית שנסעה בקורפירסטנדאם.

תוך שניות מעטות התאספו כמה אנשים מסביב לאיש, שהיה מוטל על הארץ ללא תנועה. הם עמדו והסתכלו. פשוט הסתכלו. איש לא נגע בו, איש לא התכופף לבדוק אם אפשר לעזור לו, ואולי להציל את חייו.

כי הם היו גרמנים. הם ידעו שצריך להיות סדר. עשר דקות עברו עד שמכונית העזרה הראשונה ומכונית המשטרה הגיעו. האנשים הסתכלו בשקט כיצד מוכנס האיש לאמבולנס והלכו לדרכם מרוצים. הסדר ניצח.

זאת היתה החוויה הראשונה שלי בברלין, כשעה אחרי שהמטוס נחת בשדה טמפלהוף, בלבה של ברלין המערבית.

זכור את המוות!

א ין שום דבר בעולם הומה לברלין. זוהי עיר-הבירה המיועדת של מדינה אחת, השוכנת בלבה של מדינה שניה ועוינת.

לישראל יש הרה-צופים, השוכן בתוך ממלכת הירדן. אם מישוה יתאר לעצמו הרצופים ענקי, בעל אוכלוסיה העולה בגודלה על כל אוכלוסיה ישראל, ומשחקו מירושלים העברית הוא כמרחק המפריד בין ירושלים וח'פה, יקבל תמונה כלשהי ממצבה המיוחד של ברלין המערבית.

בכל זאת ברלין המערבית, האי המנותק, המחובר לגופה של גרמניה המערבית רק בגשר אוירי וכביש בודד אחד, היא עיר שוקקת חיים. בימי המלחמה שפכו עליה מטוסי המערב 76 אלף טון פצצות, והתותחים הסובייטיים הוסיפו על כך באדיבותם 40 אלף טון פגזים. שכונות שלמות, העולות בגודלן על תל-אביב, נמחקו לחלוטין.

כיום שוכנים זה בצד זה בני-יעק נהדרים, לפי מיטב הטעם המודרני ביותר, והריסות שלא היה עדיין זמן לפנותן. כמו שלכל אורכו של השאנדאליזה הפאריסאי אפשר לראות את שרצה-נצחון, כך אפשר לראות לכל אורכו של הקורפירסטנדאם הברלינאי את שרידי כנסיית-האזכרה, בניין הרוס-למחצה.

«ממנטו מורי» — «זכור, סופך למות» — נהג פקיד רומאי ללחוש באזני הקיסר בכל תהלוכת-נצחון ברומא העתיקה. בברלין שוקקת-החיים, ברלין הנבנית בקצב-ענק, ממלאים את אותו התפקיד כנסיית-האזכרה ושאר הבניינים הרוסים, הפוורים בכל חלקי העיר. איש אינו יכול לשכוח אף לרגע אחד.

רחוב אלנבי במערב

מ לבד ירושלים, ברלין היא העיר החשובה היחידה בעולם המחולקת לשתיים על-ידי גבול בינלאומי. אולם שום לגיונר אינו מיידה אבנים מעל חומות ברלין, ואיש אינו יורה בה כדי לגרש את השיעמום.

אתה נוסע באס-באן, הרכבת העירונית העליקרקעית (להבדיל מן האו-באן, הרכבת התחתית), תחנת גן-החיות, תחנת בלביו, תחנת לרט, תחנת רחוב פרידריך. אתה לא הרגשת בשום

1957 — מזרח

לוחמים חדשים יקומו" קוראת כרזת-התעמולה קומו-ניסטית ברחוב פרידריך במזרח ברלין, אשר לרגליה עוברת תחלוקת-נוער, מצויידת בדגלים, תופים וחצוצרות, לפי מיטב המסורת הגרמנית.